

SIVIILI-ILMAILUN TURVAAMISTA KOSKEVAT KELPOISUUS- JA KOULUTUSVAATIMUKSET

Siviili-ilmailun turvaamista koskevasta koulutuksesta säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä, erityisesti:

- Yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä 16. päivänä joulukuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2320/2002 (jäljempänä *turva-asetus*)

- Toimenpiteistä ilmailun turvaamista koskevien yhteisten perusvaatimusten täytäntöön panemiseksi 4. päivänä huhtikuuta 2003 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 622/2003, sellaisena kuin se on muutettuna 15. päivänä tammikuuta 2004 annetulla komission asetuksella (EY) 68/2004 (jäljempänä *komission täytäntöönpanoasetus*).

Edellä mainittua Euroopan yhteisön lainsäädäntöä täydentäen Ilmailulaitos on 3. päivänä maaliskuuta 1995 annetun ilmailulain (281/1995) 2.2 §:n sekä turvatarkastuksista lentoliikenteessä 22. päivänä huhtikuuta 1994 annetun lain (305/1994) 12 §:n nojalla päättänyt seuraavaa:

1 Soveltamisala

Tämä päätös koskee siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvää koulutusta, siitä vastaavia koulutusorganisaatioita, sekä siviili-ilmailun turvaamiseen vaikuttavissa tehtävissä oleville henkilöille asetettuja kelpoisuus- ja koulutusvaatimuksia. Tämä päätös täydentää edellä johtolauseessa tarkoitettua Euroopan yhteisön lainsäädäntöä.

2 Turvatarkastushenkilöstöä koskevat kelpoisuusvaatimukset

2.1 Henkilön, käsimatkatavaran, matkatavaran, rahdin ja postin turvatarkastajalla on oltava vähintään 18 vuoden ikä, tehtävän edellyttämä normaali kuulo ja näkö eikä värisokeutta. Lisäksi turvatarkastajalla on oltava tehtävän edellyttämä koulutus.

2.2 Turvatarkastajana toimivan poliisi-, rajavartiolaitos- ja tullimiehen kelpoisuusvaatimuksista määrätään erikseen.

3 Turvatarkastushenkilöstön peruskoulutus

3.1 Turvatarkastushenkilöstön peruskoulutus koostuu opiskelujaksosta ja harjoittelujaksosta.

3.2 Turvatarkastushenkilöstön peruskoulutukseen voi osallistua vain Ilmailulaitoksen lentoliikennehallinnon koulutukseen hyväksymä henkilö. Hyväksynnän edellytyksenä on, että henkilöstä on tehty turvallisuusselvityksistä annetussa laissa

(177/2002) tarkoitettu suppea turvallisuusselvitys, eikä tästä selvityksestä ilmene, että henkilö muodostaisi uhan siviili-ilmailun turvaamisen kannalta. Hyväksyntä ei saa olla 5 vuotta vanhempi.

3.3 Sen lisäksi, mitä turva-asetuksessa ja komission täytäntöönpanoasetuksessa säädetään turvahenkilöstön koulutuksesta, on turvatarkastushenkilöstön peruskoulutuksen opiskelujakson sisällettävä:

a) henkilön ja käsimatkatavaran turvatarkastajien koulutuksessa asiakkaan (varsinkin lentomatkatustajan) kohtaaminen, jossa erityisesti on huomioitava ns. häirikkömatkustajien käsittely;

b) rahdin ja postin turvatarkastajien koulutuksessa painotetusti lentorahdin käsittelyprosessi, valvotun edustajan statuksen ymmärtäminen;

c) yleistiedot siviili-ilmailun turvaamiseen kohdistuvasta viranomaisvalvonnasta;

d) yleistiedot turvatarkastuslainsäädännöstä sekä yleisesittely ilmailun kansainvälisistä järjestöistä;

e) vaarallisten aineiden ilmakuljetus, räjähteet (sabotaasitekniikan ja -välineiden tuntemus).

3.4 Turvatarkastushenkilöstön on peruskoulutuksen opiskelujakson hyväksytysti suoritettuaan harjoiteltava turvatarkastajana työskentelyä joko turvakouluttajan tai tehtävissään vähintään yhden vuoden ajan toimineen turvatarkastajan valvonnassa. Henkilön ja käsimatkatavaran turvatarkastajan

sekä matkatavaran, rahdin ja postin turvatarkastajan harjoittelujaksojen on kummankin kestettävä vähintään 30 tuntia. Harjoituksen painopisteen on oltava kuvantulkinnan harjoittelussa.

3.5 Harjoittelujakso on suoritettava kolmen kuukauden sisällä opiskelujakson päättymisestä.

4 Turvatarkastushenkilöstön määräaikaiskoulutus

4.1 Turvatarkastushenkilöstön osaamisen varmistamiseksi turvatarkastushenkilöstölle on annettava määräaikaiskoulutusta. Määräaikaiskoulutus on suoritettava ennen kuin kolme vuotta on kulunut edellisen koulutuksen päättymisestä. Määräaikaiskoulutuksessa kerrataan erityisesti 3.3 kohdan a, b ja e alakohdissa tarkoitettuja tietoja ja taitoja, sekä perehdytetään alalla tapahtuneisiin muutoksiin kuten lainsäädännön muutoksiin ja tekniseen kehitykseen.

4.2 Jos henkilön turvatarkastustoimenpiteiden tekemisessä tulee kolmea kuukautta pidempi tauko, on hänen suoritettava harjoittelujakso uudelleen.

5 Valvotun edustajan turvavastaavan koulutus

Turvavastaavalla, joka vastaa valvotun edustajan turvatoimenpiteiden täytäntöönpanosta, soveltamisesta ja valvonnasta, on oltava koulutus rahdin turvavalvontajärjestelmästä.

6 Turvahenkilöstön hyväksyminen sekä hyväksynnän peruuttaminen

6.1 Turva-asetuksen liitteen 12.2 kohdassa ja komission täytäntöönpanoasetusten liitteen 12.2.1.1 kohdassa tarkoitettujen viranomaishyväksyntöjen saamiseksi ja voimassa pitämiseksi

- turvakoulutuksen antamisesta ja kehittämisestä vastaavan henkilön;

- lentoyhtiön ja lentoaseman turvavaatimusten noudattamisesta vastaavan henkilön; sekä

- turvatarkastushenkilöstön

osalta Ilmailulaitoksen lentoliikennehallintoon on toimitettava selvitys siitä, miten hyväksynnän edellytykset täyttyvät.

6.2 Lentoliikennehallinto peruuttaa hyväksynnän, jos ilmenee, ettei hyväksynnän haltija enää täytä turva-asetuksessa, komission täytäntöönpanoasetuksessa tai tässä päätöksessä asetettuja vaatimuksia.

7 Muun henkilöstön koulutus

Lentoaseman ja lentoyhtiöiden lentohenkilökunnan ja maahenkilöstön, jolla on pääsy lentoaseman turvavalvotulle alueelle, turva-asetuksen liitteen 12.3 kohdassa tarkoitettu perehdyttämiskoulutus on annettava ennen henkilökortin myöntämistä ja määräaikaiskoulutusta ennen henkilökortin uudistamista. Määräaikaiskoulutusta ei kuitenkaan tarvitse antaa useammin kuin kerran vuodessa.

8 Koulutusorganisaatio ja koulutusohjelman hyväksyminen

8.1 Tämän päätöksen 6 kohdassa tarkoitettua hyväksymisen edellyttämä koulutus on annettava lentoliikennehallinnon hyväksymän koulutusohjelman mukaisesti tai koulutuksen on oltava muutoin lentoliikennehallinnon hyväksymä.

8.2 Koulutusohjelman on sisällettävä tiedot:

a) koulutusorganisaatiosta (kouluttajat ja heidän pätevyytensä sekä koulutuspaikka ja käytettävissä olevat laitteet);

b) koulutuksen kohderyhmästä (kohderyhmän lähtötiedot): esimerkiksi turvatarkastajat;

c) siitä, miten koulutus sisällöllisesti täyttää sille asetetut vaatimukset (opetussuunnitelma, kesto, muut vastaavat tiedot).

8.3 Koulutusohjelma on laadittava kirjallisesti ja toimitettava hyväksyttäväksi Ilmailulaitoksen lentoliikennehallintoon. Koulutusohjelma on voimassa kolme vuotta hyväksymisestäään.

8.4. Lentoliikennehallinto voi määrätä, että koulutusorganisaatio ottaa koulutusohjelman voimassaoloaikana tapahtuvat muutokset ja kehityksen huomioon koulutuksessaan.

8.5 Lentoliikennehallinto voi peruuttaa koulutusohjelmalle antamansa hyväksynnän, jos ilmenee, ettei koulutusta anneta koulutusohjelman ja 8.4 kohdassa tarkoitettujen Lentoliikennehallinnon antamien täydentävien määräysten mukaisesti eikä koulutus näin ollen vastaa tarkoitusta.

9 Vastuu koulutuksesta

9.1 Lentoyhtiö vastaa henkilöstönsä koulutuksesta.

9.2 Lentoaseman pitäjä vastaa siitä, että lentoasemalla työskentelevälle tai siellä säännöllisesti käyvälle henkilöstölle, jolla on pääsy lentoaseman turvavalvotulle alueelle, on tarjolla turva-asetuksen liitteen 12.3 kohdassa tarkoitettua koulutusta.

9.3 Valvottu edustaja vastaa turvavastaavan 5 kohdassa tarkoitettua koulutuksesta.

10 Voimaantulo

10.1 Tämä päätös tulee voimaan 1. päivänä tammikuuta 2005, jollei 10.2 ja 10.3 kohdista muuta seuraa.

10.2 Lentoliikennehallinnolta voi hakea tässä päätöksessä tarkoitettuja hyväksyntöjä päätöksen antamisesta lukien. Tämä päätös tulee tällöin soveltuvin osin voimaan hyväksynnän kattamassa toiminnassa hyväksynnän myöntämisestä lukien.

10.3 Tämän päätöksen 7 kohdassa tarkoitettu vaatimus perehdyttämiskoulutuksen antamisesta ennen henkilökortin myöntämistä tulee voimaan 21. päivänä kesäkuuta 2004.

10.4 Tämä päätös kumoaa turvatarkastuskoulutuksesta 17. päivänä joulukuuta 1999 annetun Ilmailulaitoksen päätöksen nro 3/1999.

Ilmailulaitoksessa Vantaalla 31. päivänä toukokuuta 2004

Johtaja Lars Lökvist

Kumottu